

Latweeschu Awises.

Ar augstas Geweschanas = Kummisiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 8. Zettortdeena 19tā Bewrar 1825.

No Pehterburges.

Gefch muhsu awisehm taggad lassa tāhs teefas ismekleschanas par to skahdi, fa tee leeli pluhdi 7tā November pee mums padarrijuschi, un par to leelu palihdsibu, kas us augsta Beizsera pawehleschanu teem notifkusi, kas nohte bija. Winnā nelaimigā deenā pawissam 480 zilweki noslikuschi, pehzaki 1987 zilweki tappe slimmi, no kurreem 37 nomirruschi, 1456 atkal weffeli tappuschi un 494 wehl slimmi. Pee nammeem pluhdi scho skahdi padarrija, fa 462 nammi pagallam ispohstiti, 2039 nammi tappe no ahrenes eewainosi un 1642 nammi no eekschenes, pa wissam 4143 nammi apskahdeti. No scheem atkal tappe pahrtasiti no ahrenes 1232 nammi, no eekschenes 1592, pawissam 3824 nammi (tad tikkai 319 nammi palikke ne pahrtasiti).

Teem zaur pluhdeem apbehdinateem zilwekeem leela palihdsiba irr notifkusi, prohti: ruhme tappe apgahdata 1143 zilwekeem; maisti un barribu dabbuja 15,498 zilweki; drehbes tappe dohtas 983 Scheem zilwekeem, un nauda tappe isdallita 1172 weem ammatnekeem un darbu laudim. Weenlihs ar to naudu, kas pee nammu pahrtasischanas un islahpischanas tappe ismaksata ar 898,639 rubb. un 84½ kap. 33,649 neem zilwekeem tappe lihdsehts.

Ne ilgi irr, fa muhsu pilsats diwi reises ar ugguni tappe eebaidihts, bet pee pirina ugguns grehka tikkai diwi bohtis nodedse, pee ohtra tikkai schkuhnis, kas weenā eelā stahweja, fur kohku nammi ween bija. Muhsu pullige un ugguns glahbschanas apgahdaschanas nodisse ahtri to ugguni un aiskaweja, fa ne isplehtitohs tahtaki.

(No Jelgawas un Rihges awisehm.)

No Saratowa, 15tā Dezember.

Nu jau 2 mehneschi, fa allaschin pee mums leetus lihst un fiftigs laiks. Sahle wissapfahrt no jauna irr augusti, itt ihpaschi pakalns, tā fa jaunā pawassarā. Muhsu lohpi eet wissi us gammibahm un dabbu labbi pee=ehstees, kas schinni gadda=laikā ne kād naw redsehts; bet muhsu zelti pagallam nebrauzami, gamma brihschan falle un fnigge, bet zaur to tikkai wairak dublu. Muhsu prezzes, prohti: sahls, siwis, seepis gulf us plazzi un gaiba seemas zettu. Ta leela Wolga uppe irr par 2 arschinehm augstaka, ne kā zitteem gaddeem ap scho laiku mehds buht. Arri pee mums schi mehnescha eesahkuma leelas wehtras un aufas bijuschas, kas gamma skahdes padarrija pee laiwahn un ehkahn. (Isteifschamu par Saratowu skatt. Latweeschu awises 1822 Nr. II.)

(No Rihges awisehm.)

No Merretas.

Isgahjuschā gaddā Merretes draudse tappe kristiti 192 behrni, pee Deewa galda esfrehtiti 127, starp kurreem 49 grahmatneeki; laulati tappe 59 pahri. Swehtu meelastu bandija pawassarā 3063, ruddeni 3120, no Wahzu draudses 133, us slummibas gultas 5, ar wissu 6321 deerwgalneeki. Mirruschi irr 126. Ar gohwju bakkehm tappe pohteti 178 behrni.

Sawads notifkums.

Gefch Leepajas awisehm lassa, fa us to fallu ko Jamaika fauz un kas stahwo pee Amerika us ohtru pussi muhsu semmes, Pranzusis, ar wahrdi Pranzis, kas ar sveiju maisti pelnijehs, pawakkā weenā esarā effoht gribbejis masga-

tees. Tikkai uhden eekahpis, nahf weena no tahm leelahm kirsakfehm, fo Alligator fauz, un tam peekriht. Pranzim bij jazihfkstahs ar to breesmigu uhden svehri, winsch gribbeja to noschnaught, ilgi abbi kahwahs ganna wirsu par uhdeni, gan arri appakfchâ, beidsoht svehrs Pranzi pamett un leekahs atkahptees; tas zilweks nu steigfchus gribb krafta iskahpt, bet kirsakfe winnu atkat fakamp pee weenahs kahjas un peekussuschu wihru rauj atpakkal; us winna pastahwigu kleegfchanu lai glahbj, atnahk par laimi zilweki, kas to nabbagu lohti fareetu wihru no svehra rihkleem isglahbe. Ganna tam wihram wahtis par wissu meesu, bet tatschu warroht zerreht, kad taps isdseedinahsts.

Aufis Stade, kâ tam gahjis.

(Pirma isteifschana.)

Aufis Stade bij gan leels gahrdehdis, bet kuhtrs pee darba. Zaur to winsch buhtu, ne zif ne truhke, pats palizzis zitteem par gahrdumu. Tas notifke tâ:

Ar kahdu Spanieru fuggi tas gahje us Ameriku. Tê dohmaja winsch gattawu seltu gubahm atraf, ar to kabbatus peebahstees un tad atkat us mahjahm pahreet, fur tad zerreja itt ne fo zittu darrift un ne lohzekli kustinaht, bes ween sohbus ehsdams, rohkas kad kannu pee muttes zels un kahjas us dantscheem. Bet deemschehl tam zittadi pagahje! — Ruggis, ar fo aigahje, tappe fasfahrdihts un draggahts no breesmiga auka un us tahs leelas semmes kraftu sveests, fo Brasilien fauz. Tâ ispuheteja, ar wissahm leetahm kas ween us scho fuggi bij, arridsan tahs prezzes, fo Aufis bij lihds nehmis, un ar fo zerreja leelas mantas un baggatibu tur faandletees! Rabbi wehl ka muhsu Stade eefsch nahwes breesmahn kahdu blankas gabbalu ar rohkahm fagrahbe, ar fo veldedams kraftu afnehdse un tatschu dsihwibu isglahbe. Tê nu gehlahs un stahweja nabbadinstsch flintu starpâ, pilledams no fahliga juhras uhdena, drebbedams un trihzedams, ir issalzis un isslahpis. Wissapfahrt juhra ar kaufscham dausahs, un bes spehla palizzis, Aufis gan ar mohkahm tahlaki

atkahpehs, ka zittas puttedamas bungas winnu atkat ne fakamptu un no jauna juhras dibbeni lihds aisrautu.

„Kaut jelle buhtu labbak mahjâs palizzis,“ fazzijs Aufis nu un assaras tam aumalam birre no azzim. „Kaut jelle buhtu klausijis sawas „mihlas gustras mahtes mahzibas wahrdeem, fo „winna man aisbrauozht pakkal fleeedse: „„Aufis! mihlais Aufis, paleez labbak mahjas un „„velnijees gohdigi sawu maißi schè patt.““ „Raug! nu wissi manni lohzekli leezibu dohd, „ka teesa, fo mehds fazzijs: pehz darba pas „„dohmu mekleht, irr aplamneeka ammats, „„jo kurp nu eeschu! fo sahfschu! wai Deewin, „„wai!“

Kamehr nabbags Aufis wehl kahwahs ar schahdahm behdigahm dohmahm, raug, tê kahdi Portugiseru wakts-saldati klah, no kahdas masas zeetas pils, kas ne tahli no schahs weetas, kas bij isfuhtiti juhmallu apraudsicht, arrig ne um kahdu nelaimi breesmiga auka buhs padarrijisti, un woi ne warr paligâ nahkt kahdeem nelaimigeem. — Tê nu warr dohmaht, kâ muhsu Aufis schehlodamees buhs stahstijis. Wakts ferschants winnu dsirdejis, un redsedams ka Aufis jauns siiprs zilweks bij, sahze winnu pahrrunnaht, lai dohdotees karra deenesâ pee Portugisereem, tad tam tudal buhschoht gattawa baggata maise. Ahtri gan nomannijis, kahds mulkis Aufis bij, winsch tam wehl stahstija, ka ne zif ilgi buhs, tad kluhschoht weens saldatu pulks isfuhtihts, kam weenu itt baggatu semmi buhs usmekleht, fo Eldorado fauz, par to, ka tur wissas leetas, fo tikkai reds, no tihra selta effoschas, eelas ar seltu isbruggetas un ifweens muhrs no selta. Jau weenreis no tahlenes scho semmi redsejuschi; 10 juhdses tahlumâ schahs semmes selta-starri jau azzis spihgulbojht.

Tê nu zeppets jau paschâ muttê! un muhsu Aufscham ne bij ne fo ilgi apdohmatees. „Rabbi! tê esmu juhsu wihrs!“ fazzijs tas, faderreja un padewahs us weetas par saldatu, bet ar tahdu simu ween, ka scham waisaga buht lihds ar to pulku, fo stellehs us to brihnuma selta semmi.

Zelfch gan bij jaſtaiga! — bet ne us to miſlu ſelta paradihiſſi. Jo, weenā nafti, kad Anſis ſapni patt labban paſchā ſeltu pilſehtā ſtrahdajoht, ſelta akmiaus ar dſelsa ſtangu iſlauiſia un ar tahdeem jau 10 leelus ohrus us ſawu daltu ween bij peekrahwiſ, — tad uſkritte weens leels pulks no teem brefſmigeem paganu laudim, ko Karaibus fauz, kaſ tannī paſauls puſſe wehl deerwgan, wiſſu wairak pa mescheem dſihwo, kaſ plifki ſtaiga un gluschi nemahziti ka ſwehri dſihwo; tee bij nafti kluffinam peewilkuſchees klah, uſbrukke teem Portugisereem, teem nedohmajoht ahtri, apkahwe wiſſus ſaldatus, Anſcha beedrus, un ſchis ween dſihws tiſſe winnu rohkāſ. Kad wiſſch manniſa, winnu eſſam to ſumpurru rohkāſ, ko Tuhpis fauz un kaſ paſchi neganti un zilweku ehdeji, ka wallodu Anſis biſchkiht nopratte, tad arri tudat ſimmoja, ka winnu ahtri gan nokaus, zeps un aprihſ. Tad waideſams paſtenneja: „Kungs tavāſ „rohkāſ pawehlu ſawu nabbagu dwehſeli!“ —

(Turplikam wairak.)

Diwpaſmitas mihklas uſminneschana (ſkatt. Nr. 45. 1824.): Ruppe.

Tauna mi h k l a.
Wahzſemneeks to ne paſiſt,
Kurſemneeks to tohp.
Kratti man, tad deggungs pliſt,
Azzis gaifchā ſtohp.
Zitkahrt lohp man nehsaja,
Taggad tawa kabbata.

K. S.

Teefas fluddinaſchanaſ.

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr., tohp no tahs eekſch Lukkumes aprinka buhdamas Brilles pagasta teefas wiſſi tee, kam kahdas taisnas praffiſchanas jeb zittas kahdas mekleſchanas pee teem ſawas mahjas nodewiſcheem faiſmekeem Welme Anſs, Limbe Anſs, Breskaln Ernst un Kallei Mattihs, zaur ſcho teefas fluddinaſchanu aizinati, lai pee ſaudefchanas ſawas teefas lihds 11tu April mehneſcha deenu ſchi gadda pee ſchihs pagasta teefas peeteizahs. Brilles pagasta teefas 4ta Bewrar 1825.

(Pagasta teefas appaſch rafſis.)

(S. W.)

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr., tohp no Chdoles pagasta teefas wiſſi parradu deweji ta faiſmeeka Leije Mahrtin, kaſ ſawas mahjas nodewis, un par kurra mantu dehl truhkumu inventarium un zittu parradu, eekſch ſchihs deenas teefas ſpreedumu konkursis nolikts, aizinati, lai pee ſaudefchanas ſawas teefas, 28ta Bewrar f. g. pee ſchihs teefas ar ſawahm taisnahm praffiſchanahm peeteizahs.

Chdole pagasta teefas, 2trā Januar 1825.

Ehrmann Nathing, pagasta wezzakais.

(Nr. 5.) G. Monkewitz, pagasta teefas ſtrihweris.

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr., tohp no Kandawas pagasta teefas wiſſi parradu deweji to diwju Kandawas faiſmeeku Mulzik Bertul un Tulle Krischan, par kurru mantu, dehl truhkumu inventarium un zittu parradu zaur ſchihs deenas teefas ſpreedumu konkursis nolikts, aizinati, lai pee ſaudefchanas ſawas teefas eekſch diwju mehneſchu ſarpa, prohti lihds 21mu Merz 1825, pee ſchihs teefas ar ſawahm praffiſchanahm peeteizahs un tad faſgaiba, ko teefas ſpreedihs.

Kandawas pagasta teefas 21mā Januar 1825.

Us tizzibu,

(Nr. 16.) J. D. Külpe, pagasta teefas ſtrihweris.

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Majesteet, ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr., tohp no Lambertsmuſchias pagasta teefas, pehz preekſchraſtſchanas ta 493ſcha S. to wiſſaugſtati eezelto Kurſemmes ſemneku likumu, wiſſi un jebkurri parradu deweji ta ſchinniga faiſmeeka Nakkel Zahne, par kurra mantu pehz ſchihs deenas ſpreedu ma konkurse irr nolikta, ſcheitan uſaizinati, lai tee, ja ne gribb ſawas ſaudef, diwju mehneſchu brilſchā, prohti wiſſwehſaki lihds 20tu Merz f. g., kaſ par to weenigu un iſſlehgſchanas terminu tappe nolikts un pehz kurra ne weens wairs ne taps dsirdehts, ar ſawahm praffiſchanahm un winnu parahdiſchanahm preekſchā nahk, un pee ſaudefchanas ſawu melleschanu tannī nosazzitā iſſlehgſchanas terminā woi paſchi, woi zaur weetnekeem, kad tahdi peenemmtami, pee ſchihs pagasta teefas atnahk, un ſagaida, ko pehz likkumeem ta teefas ſpreedihs. Lai to wehrā nemmahs!

No Lambertsmuſchias pagasta teefas iſlaifts ar appaſchraſtſiu un fehgelij 20ta Januar 1825.

(S. W.) † † Sufchu Krist, pagasta teefas preekſchſehdetais.

(Nr. 3.) Karl W. Küſner, pagasta teefas ſtrihweris.

No Palanges pagasta teesas tohp iit wissi parradu
deweji sfo peezu faimneeku, prohti no Palanges
wezza meesta: Nikodem Stukusa un Laure Filipſa;
un no Polibgir zeema: Michal Kube, Christoph
Schusel un Jakuba Ufelis, kas parradōs eetappu-
fchi un par kuru mantu konkurse irr nolikta, usaizi-
nati, lai tannī zaur likkumeem nospreestā laikā pee
schihs pagasta teesas peeteizahs, ja nē, tad turplikam
ar sawahn parradu atprassifchanahn wairs ne taps
dsirdeti. Palanges pagasta teesā 4tā Bewrar 1825. 3

Brutschkus, pagasta wezzakais.

J. Eckmann, pagasta teesas frihweris.

*

No Palanges pagasta teesas tohp wissi parradu
deweji ta faimneeka Mattey Josinsky, no Jokowden
zeema; un ta faimneeka Josef Venus, no Wirsteniken
zeema, kas abbi parradōs eetappufchi, scheitan us-
aizinati, lai tannī zaur likkumeem nospreestā starpā,
pee saudefchanas sawu teesu, pareisi peeteizahs.

Palanges pagasta teesā 14tā Januar 1825.

Brutschkus, pagasta wezzakais.

J. Eckmann, pagasta teesas frihweris.

*

No Ehdoles pagasta teesas tohp tee Tschigani Klah-
we un Fritz, kas tannī November mehneschā 1824

eelsch Kimmahles frohga usturrejahs, bet taggab
nesinnami kur usturrahls, aizinati, sawus, tam kals-
pam Fehlab no Ehdoles Plazze mahjahm kihlā doh-
tus 2 s̄rgus eelsch 6 neddelahm no tahs deenas schihs
flubdinachanas prett atlihdinašchanu tahs fahdes,
ko ta usturrefchana par teem 2 eekhlateem sirgeem
isness, sawus s̄rgus pretti nemt, jo pebz schi nolikta
laika tee peeminneti sirgi uhtropē taps pahrdohi.
Ehdole, 24tā Januar 1825. 3

Ehrmann Nahting, pagasta teesas wezzakais.

(Nr. 14.) G. Monkevitz, pagasta teesas frihweris.

Zittas flubdinachanas.

Tas pee Lihnschu (Staljen) muischas peederrigs
Spilwu frohgs, 17 werstes no Zelgawas, us Leischu
leelzettu, irr us Zahneem 1825 us arrenti dabbujamis.
Plaschaku sunnu dabbu pee muischas waldis-
chanas.

*

Us frohna Sarkau mnischu trihs frohgi, no kur-
veem weens us leelzettu no Zelgawas us Wentespilli
stahw, us arrenti irr dabbujami.

Muischas waldischana.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgē tannī 16tā Bewrar 1825.

	Sudraba naudā.	Rb.	Kp.
3 Rubbuli 75½ Kap. Papihru naudas geldeja	I	—	
5 — Papihru naudas . . —	I	32	
I jauns Dahlderis	—	—	
I Puhrs rudsu . . . tappe maksahs ar	—	95	
I — kweeschu	I	35	
I — meeschu	—	75	
I — meeschu -putraimū	I	30	
I — ausu	—	60	
I — kroeschu -miltu	I	80	
I — bihdeletu rudsu -miltu	I	35	
I — rupju rudsu -miltu	—	95	
I — sīnu	I	20	
I — linnu - fehklas	—	2	
I — kaunepu - fehklas	I	—	
I — limmenu	—	2	50

	Sudraba naudā.	Rb.	Kp.
I Pohds kannepu . . . tappe maksahs ar	I	—	
I — linnu labbakas surtes	—	—	2 50
I — — fluktakas surtes	—	—	2 —
I — tabaka	—	—	75
I — dselses	—	—	75
I — sweesta	—	—	2 —
I muzzā filku, preeschu muzzā	—	—	6 50
I — — wihschhu muzzā	—	—	6 75
I — sarkanas fahls	—	—	6 50
I — rupjas ledainen fahls	—	—	5 50
I — rupjas baltas fahls	—	—	4 25
I — smalkas fahls	—	—	4 —
50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un Warra nauda stahw ar papihres naudu weenā maksā.			

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 65.